Llibres per ser reals

Joan Carbonell, editor d'Icaria Editorial

Fer llibres ara no és fàcil. En el cas que tinguis la desgràcia de dedicar-te a publicar assajos, sempre ha estat difícil. Avui en dia, a més, hi ha hagut un canvi en els hàbits de lectura: molt mòbil, molta tauleta i poc llibre; molt article als diaris digitals i poca obra de referència. Anem cada cop més ràpid i el llibre demana calma i concentració.

Sembla que s'hagi perdut l'interès pel llibre, com si fos un instrument obsolet que acumula pols en caixes a les golfes. Malgrat això, persisteix. Tossut, segueix oferint una manera diferent de llegir, de conèixer i també de transmetre les idees. Podria semblar que un grapat de papers relligats no tenen res a fer davant de la velocitat digital però ofereixen quelcom tan important com la presència. Són la materialització d'una idea o idees. Són càpsules de saber, d'emocions o d'informació que no necessiten electricitat ni aparells per a ser llegides. Un llibre pot arribar al racó més perdut de Sibèria, sense Internet, ADSL ni 3G.

Però els llibres no solament són els dispositius amb més 'cobertura', també tenen quelcom més. Materialitzen, fan 'una mica realitat' pensaments i emocions que es troben al món de les idees. Són un camí, un passadís secret, que uneix el món material amb el món immaterial. Per tant, com si fossin objectes màgics, poden tenir un gran poder subversiu, la capacitat de capgirar la realitat com un mitjó.

Més virtuts: els llibres es poden deixar o donar físicament. Són idees cosificades que van de butxaca a butxaca. En donar un llibre hi posem molt de nosaltres; molt més que quan fem una repiulada. Hi posem aspiracions ("a veure si li agrada?"), emocions i també conviccions. Els llibres donen veu a les emocions invisibles, a les persones invisibles. 'El manifest comunista', 'Els sofriments del jove Werther' o recentment el llibre 'Indigneu-vos', un dels inspiradors del 15-M, son exemples de volums que han passat del paper a la realitat més rabiosa.

Els cossos, la presència, els objectes, els llibres són la clau per a seguir vius. L'última obra de Clara Valverde, De la necropolítica neoliberal a la empatía radical, ens deixa clar que qui ens governa té molt en compte el nostre jo material. I mentrestant nosaltres seguim al Matrix dels bits i els bytes. Per part nostre continuarem fent llibres tossudament, per connectar materialment el món material, per crear pous i mines de paraules en acció.